

เส้นทางห้องสมุดสีเขียวสู่สำนักงานสีเขียว: กรณีศึกษาห้องสมุด

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา

Path to Green Library to Green Office: A Case Study of the
Library of Kasetsart University, Sriracha Campus

มาลี ใจตั้ง, วรินทร์ ศรีนวล, เฉลียว ไชยเชษฐ์

งานห้องสมุด กองบริการกลาง สำนักงานวิทยาเขตศรีราชา

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา

e-mail: malee.ja@ku.th, warintron.s@ku.th, chalaew.c@ku.th

บทคัดย่อ

ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชามีการดำเนินงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีการจัดการพลังงานและทรัพยากรที่เป็นระบบ มีการส่งเสริมให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์และการประหยัดพลังงานแก่ผู้รับบริการและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งผลการดำเนินงานทั้งหมดนี้ส่งผลให้ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชาผ่านการประเมินที่ระดับคะแนน 80 คะแนน ผ่านการรับรองเป็นห้องสมุดสีเขียวประจำปี 2560 และเข้ารับวุฒิบัตรจากสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2561 และจากผลการพัฒนาและปรับปรุงห้องสมุดไปสู่ห้องสมุดสีเขียวนั้นทำให้ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชาลดการใช้พลังงานไฟฟ้าได้ร้อยละ 12 และลดการใช้กระดาษได้ร้อยละ 78.20

คำสำคัญ:

ห้องสมุดสีเขียว, สำนักงานสีเขียว

Abstract

The library of Kasetsart University, Sriracha Campus is environmentally-friendly operating with a systematic energy and resource management. It also promotes and provides knowledges of environment and energy-saving and conservation to its customers, clients and stakeholders. The overall mentioned operating performance resulted the library in passing the performance appraisal at score of 80 and received the accreditation of Green Library in 2017. As result, the library earned a certificate from Thai Library Association under the Patronage of Her

Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn. According to the development and improvement of the library to Green Library, it could reduce the electricity consumption by 12 percent and paper usage by 78.20 percent.

Keywords:

Green library Green office

บทนำ

จากสถานการณ์การใช้พลังงานของประเทศไทย (กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน, 2557) พบว่า ในแต่ละปีมีการการใช้พลังงานเพิ่มขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่จำกัด จึงต้องมีการบริหารจัดการพลังงานและทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพ และให้เกิดความยั่งยืน เพื่อให้ประเทศไม่ต้องพบวิกฤตการณ์ขาดแคลนพลังงาน ซึ่งปัญหาด้านพลังงานเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องตระหนักและต้องหันกลับมาให้ความสนใจกับประเด็นเหล่านี้มากขึ้น เพื่อให้ทุกคนจะได้มีพลังงานใช้อย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับการดำเนินชีวิต นอกจากนี้ปัญหาด้านพลังงานแล้วยังพบว่าปัญหาการจัดการของเสียก็เป็นสิ่งที่สำคัญเช่นกัน เนื่องจากในละปีมีแนวโน้มปริมาณขยะเพิ่มขึ้น (School of Changemakers, 2561) ซึ่งปัญหาเหล่านี้ทุกคนจะต้องร่วมมือกันแก้ไข ไม่ใช่เป็นหน้าที่คนใดคนหนึ่ง หรือเป็นหน้าที่ของรัฐบาล หรือหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งที่ดำเนินการเพียงลำพัง ซึ่งถ้าไม่รวมพลังกันแก้ไขโอกาสที่จะพ้นวิกฤตนี้คงเป็นไปได้อย่างยากลำบาก

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นสถาบันการศึกษาหนึ่งที่ตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญปัญหาดังกล่าว จึงหาแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านพลังงานและการจัดการของเสียของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ จึงได้มีการกำหนดนโยบายการดำเนินงานของหน่วยงานให้เป็นมหาวิทยาลัยสีเขียว (Green University) ตั้งแต่ปี 2553 และมีการถ่ายทอดไปยังวิทยาเขตต่าง ๆ เพื่อที่จะขับเคลื่อนให้ทุกวิทยาเขตเป็น Green Campus ด้วย

ในปี 2559 ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชาได้เริ่มดำเนินงานด้านพลังงานเป็นสิ่งแรก โดยเริ่มบันทึกข้อมูลการใช้พลังงานต่าง ๆ ของอาคาร เช่น การใช้พลังงานไฟฟ้า การใช้น้ำ เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับเปรียบเทียบแนวโน้มการใช้พลังงานและเป็นแนวทางสำหรับการกำหนดเป้าหมายการลดพลังงานในแต่ละปี ต่อมาปี 2560 ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา ได้มีการดำเนินงานด้านนี้อย่างเต็มรูปแบบ โดยมุ่งพัฒนาห้องสมุดมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา ไปสู่ห้องสมุดสีเขียวตามนโยบาย Green University ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา โดยมุ่งเน้นการสร้างสรรค์สภาพแวดล้อม ส่งเสริมการเรียนรู้ในเรื่องการประหยัดพลังงานและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ร่วมจุดประกายความคิดและการสร้างความตระหนักรู้ด้านการอนุรักษ์พลังงานให้เกิดขึ้นกับนิสิตและบุคลากร โดยห้องสมุดมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชาได้มีการดำเนินงานดังนี้ 1) จัดการพลังงาน 2) การจัดการขยะและของเสีย 3) ส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องการประหยัดพลังงานและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาสภาพแวดล้อมของห้องสมุดให้น่าอยู่ น่าใช้ สะอาดและปลอดภัย โดยเน้นการพัฒนาห้องสมุดให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ลดการใช้พลังงานและทรัพยากรต่าง ๆ ที่ใช้ดำเนินงานของห้องสมุด
2. เพื่อสร้างองค์ความรู้และจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อมแก่ผู้รับบริการห้องสมุด

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

1. ขั้นเตรียมการ (Plan)

1.1 ลงนามข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการด้านการพัฒนาเครือข่ายห้องสมุดสีเขียวกับสำนักหอสมุด บางเขน เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการดำเนินงานและจัดกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมของห้องสมุดมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา

ภาพที่ 1 ลงนามความร่วมมือด้านการพัฒนาเครือข่ายห้องสมุดสีเขียว

1.2 กำหนดแนวทางการดำเนินการพัฒนาห้องสมุดสีเขียว โดยจัดทำประกาศนโยบายการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมห้องสมุดมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา มุ่งเน้นการพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการขยะ การเพิ่มพื้นที่สีเขียวการปรับปรุงภูมิทัศน์เพื่อสภาพแวดล้อมที่ดี การส่งเสริมและให้ความรู้ด้านการอนุรักษ์และประหยัดพลังงานให้แก่ผู้รับบริการ ผู้ปฏิบัติงาน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

1.3 สร้างความรู้เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาห้องสมุดไปสู่ห้องสมุดสีเขียวให้กับบุคลากร โดยการส่งบุคลากรเข้าอบรม สัมมนา ศึกษาดูงานจากห้องสมุดต้นแบบ และประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของเครือข่ายห้องสมุดสีเขียว เพื่อให้บุคลากรเกิดองค์ความรู้และแนวทางในการดำเนินงาน หลังจากบุคลากรที่ได้รับการอนุมัติให้เข้าร่วมอบรม สัมมนา และศึกษาดูงานกลับมา จะต้องดำเนินการถ่ายทอดความรู้สู่บุคลากรต่อไป เพื่อให้บุคลากรคนอื่นได้รับความรู้เช่นเดียวกัน

ภาพที่ 2 การสร้างความรู้ด้านการพัฒนาห้องสมุดสีเขียว

1.4 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานห้องสมุดสีเขียว เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน ซึ่งบุคลากรห้องสมุดทุกคนเข้าร่วมเป็นกรรมการ และผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาเขตศรีราชาเป็นที่ปรึกษา มีการประชุมคณะกรรมการและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ แม่บ้าน และผู้รักษาความปลอดภัยประจำอาคาร เพื่อถ่ายทอดและชี้แจงแนวทางการดำเนินงานพัฒนาห้องสมุดไปสู่ห้องสมุดสีเขียว

ภาพที่ 3 ประชุมคณะกรรมการและผู้ที่เกี่ยวข้อง

2. ขั้นตอนการ (Do)

2.1 ดำเนินการพัฒนาห้องสมุดไปสู่ห้องสมุดสีเขียวตามประกาศสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีที่ 8/2558 เรื่อง มาตรฐานห้องสมุดสีเขียว พ.ศ. 2558 ทั้ง 8 หมวดดังนี้

2.1.1 หมวดที่ 1 ทั่วไป เป็นเรื่องเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานที่สอดคล้องกับห้องสมุดสีเขียว ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชาได้ประกาศนโยบายการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมที่สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย และมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้รับบริการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบโดยผ่านช่องทางสื่อสารต่าง ๆ เช่น

เว็บไซต์ เฟสบุ๊ก และป้ายประชาสัมพันธ์ มีการถ่ายทอดแนวทางการดำเนินงานสู่บุคลากรและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

2.1.2 หมวดที่ 2 โครงสร้างพื้นฐานทางด้านกายภาพและเทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยห้องสมุดมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชาได้ดำเนินการดังนี้

1. กำหนดและดำเนินการพื้นที่รอบอาคารให้เป็นพื้นที่สีเขียว โดยการปลูกต้นไม้ และจัดสวนหย่อมเพื่อเป็นสถานที่พักผ่อน

ภาพที่ 4 พื้นที่สีเขียว

2. ระบบเครื่องปรับอากาศ จัดทำแผนและดำเนินการตามแผนการบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศอย่างต่อเนื่อง สํารวจระบบท่อจ่ายอากาศ พบว่า มีบางจุดที่สามารถลดชั่วโมงการทำงานของเครื่องปรับอากาศได้จำนวน 1 เครื่อง จึงได้ดำเนินการปรับปรุงระบบท่อจ่ายอากาศใหม่ และติดตั้ง Timer ที่ระบบเครื่องทำน้ำเย็นแบบระบายความร้อนด้วยอากาศ (Chiller) กับปั้มนํ้า สําหรับควบคุมเวลาเปิด-ปิดการใช้งาน

3. ระบบแสงสว่าง สํารวจประเภทหลอดไฟที่ใช้ในอาคาร พบว่า หลอดไฟเป็นประเภท T-5 และสํารวจพื้นที่ที่มีชั่วโมงการใช้งานนานที่สุด พบว่า เป็นห้องอ่านหนังสือ 24 ชั่วโมง เป็นห้องที่เปิดให้บริการตลอดเวลา หลังจากนั้นดำเนินการเปลี่ยนหลอดไฟเป็นหลอด LED ณ ห้องอ่านหนังสือ 24 ชั่วโมง และติดตั้งระบบไฟฟ้ากระตุก เพื่อควบคุมการใช้แสงสว่างบริเวณที่ต้องการใช้งาน

2.1.3 หมวดที่ 3 การจัดการทรัพยากรและพลังงานได้ดำเนินการดังนี้

1. จัดทำมาตรการจัดการพลังงานและทรัพยากร ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา ได้มีการจัดสรรพื้นที่ออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ พื้นที่ให้บริการ และพื้นที่ทำงานของบุคลากร กำหนดมาตรการทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านไฟฟ้า 2) ด้านประปา 3) ด้านการใช้กระดาษ และ 4) ด้านสภาพแวดล้อม หลังจากนั้นประชาสัมพันธ์ผ่านช่องสื่อสารต่าง ๆ ของห้องสมุด

2. กำหนดเงื่อนไขการว่าจ้างแก่บริษัทหรือผู้รับจ้างให้ใช้ผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

3. รณรงค์ให้ผู้บริการ บุคลากร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบเกี่ยวกับการ
มาตรการการประหยัดไฟฟ้า น้ำ และทรัพยากร

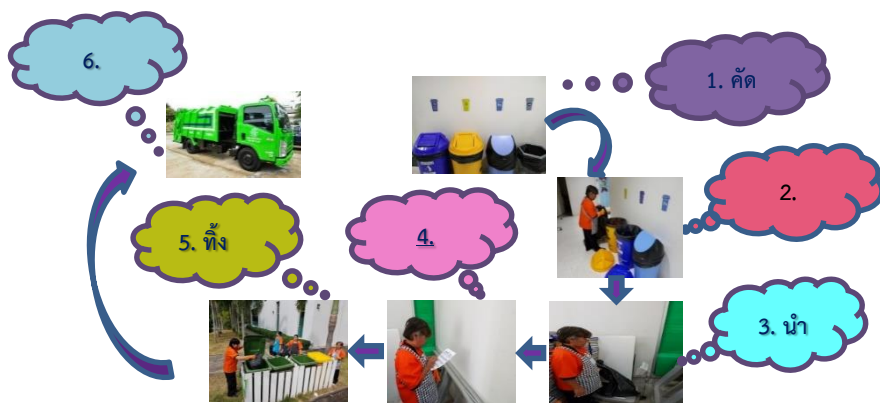

ภาพที่ 5 รณรงค์การประหยัดพลังงานและทรัพยากร

4. บันทึกข้อมูลการใช้พลังงานไฟฟ้า น้ำ และกระดาษ

2.1.4 หมวดที่ 4 การจัดการของเสียและมลพิษ

1. การจัดการขยะ ห้องสมุดมีการคัดแยกขยะภายในอาคาร โดยจัดตั้งถังขยะ
สำหรับขยะแต่ละประเภท แบ่งถังขยะออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ 1) ถังขยะสีน้ำเงินขยะทั่วไป
2) ถังขยะสีเหลืองขยะรีไซเคิล 3) ถังขยะสำหรับใส่ขวดน้ำดื่ม และประเภทที่ 4) ถังขยะสีแดง
ขยะอันตราย ซึ่งจัดวางไว้ภายนอกอาคาร และทุกวันแม่บ้านจะจัดเก็บขยะ นำไปซึ่ง บันทึกข้อมูล
มัดถุงขยะก่อนนำไปทิ้งที่จุดพักขยะเพื่อรอรถเทศบาลจัดเก็บต่อไป

ภาพที่ 6 การบริหารจัดการขยะ

2. การจัดการน้ำเสีย ห้องสมุดได้กำหนดคุณสมบัติหรือรายละเอียดให้ผู้รับจ้าง
ต้องใช้ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

3. การจัดการมลพิษทางอากาศ ห้องสมุดได้ควบคุมการทำความสะอาดของ
แม่บ้านอย่างสม่ำเสมอ มีแบบประเมินความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของแม่บ้าน มีการตรวจสอบ
วัดปริมาณเชื้อราปีละ 1 ครั้ง โดยคณะวิทยาศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา และช่วงเช้าตั้งแต่เวลา

7.30-9.00 น. ห้องสมุดกำหนดให้แม่บ้านเปิดหน้าต่างทุกชั้น เพื่อระบายอากาศและความชื้นภายในอาคารออกไปภายนอกอาคาร

4. การเตรียมความพร้อมและตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉิน ห้องสมุดดำเนินการตรวจสอบอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับบรรงับเหตุอัคคีภัยอย่างสม่ำเสมอ โดยผู้ที่รับผิดชอบและจ้างเหมาบริษัทเอกชนเข้ามาดำเนินการด้วย นอกจากนี้ได้ดำเนินการจัดทำแผนผังเส้นทางอพยพหนีไฟ โดยจัดแสดงไว้ตามจุดต่าง ๆ ของอาคาร

2.1.5 หมวดที่ 5 การบริหารจัดการและการให้บริการห้องสมุดเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม ห้องสมุดได้เสนอต่อที่ประชุมผู้บริหารสำนักงานวิทยาเขตศรีราชา ให้บรรจุโครงการห้องสมุดสีเขียวในแผนปฏิบัติงานประจำปีของสำนักงานวิทยาเขตศรีราชา มีการรายงานผลการดำเนินต่อที่ประชุมอย่างสม่ำเสมอ มีการรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศด้านสิ่งแวดล้อมและพลังงานซึ่งจัดเป็นมุมหนังสือสิ่งแวดล้อมสำหรับให้บริการบริเวณชั้น 1 และจัดทำสาระสังเขปสำหรับบริการบนเว็บไซต์ของห้องสมุด จัดนิทรรศการด้านสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์พลังงาน อบรมการประดิษฐ์สิ่งของจากวัสดุเหลือใช้แก่ผู้รับบริการอย่างต่อเนื่อง

2.1.6 หมวดที่ 6 บทบาทของบุคลากรห้องสมุดและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ห้องสมุดส่งเสริมให้บุคลากรได้รับความรู้ด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง โดยส่งบุคลากรเข้าร่วมอบรม สัมมนา ประชุมแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ระหว่างเครือข่ายห้องสมุดสีเขียวหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการมอบหมายความรับผิดชอบการดำเนินงานด้านห้องสมุดสีเขียวที่เป็นลายลักษณ์ และติดตามงานอย่างสม่ำเสมอ

2.1.7 หมวดที่ 7 เครือข่ายและความร่วมมือระหว่างห้องสมุด การดำเนินห้องสมุดสีเขียวนั้น ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา ได้สร้างเครือข่ายและความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและหน่วยงานต่าง ๆ สำหรับขับเคลื่อนการดำเนินงานห้องสมุดสีเขียวดังนี้

1. เครือข่ายห้องสมุดมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 4 วิทยาเขต มีการกำหนดให้การดำเนินห้องสมุดสีเขียวเป็นหนึ่งในแผนงานบูรณาการของทั้ง 4 วิทยาเขต มีจัดทำกิจกรรมร่วมกัน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรอย่างต่อเนื่อง โดยมีสำนักงานหอสมุด บางเขนเป็นหน่วยงานต้นแบบ

2. กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้ความอนุเคราะห์นิทรรศการ ทรัพยากรสารสนเทศ และวิทยากรสำหรับอบรมด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อมให้แก่ผู้รับบริการและบุคลากร

3. คณะวิทยาศาสตร์ ศรีราชาดำเนินการตรวจสอบคุณภาพด้านมลพิษ ด้านอากาศและน้ำ

4. เทศบาลนครแหลมฉบังให้ความอนุเคราะห์วิทยากรอบรมและให้ความรู้เกี่ยวกับการอพยพหนีไฟ

5. เครือข่ายห้องสมุดสีเขียวที่มีการแลกเปลี่ยนความรู้เรียนรู้และได้นำความรู้กลับมาพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป

2.1.8 หมวดที่ 8 การประเมินคุณภาพห้องสมุดสีเขียว ปี 2560 ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา กำหนดเป้าหมายการลดการใช้พลังงานและทรัพยากรร้อยละ 10 และได้ดำเนินการคำนวณค่าคาร์บอนฟุตพริ้นของห้องสมุดด้วย

3. ขั้นตอนการตรวจสอบ (Check)

3.1 สมัครงและส่งข้อมูลพื้นฐานของห้องสมุดไปยังคณะกรรมการ เพื่อรับการตรวจประเมินห้องสมุดสีเขียว

3.2 รวบรวม ตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วนของข้อมูล และความพร้อมของสถานที่สำหรับรับการตรวจประเมิน

3.3. รับการตรวจประเมินห้องสมุดสีเขียวเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2560

4. ปรับปรุงการดำเนินการ (Act)

หลังจากการตรวจประเมินห้องสมุดสีเขียวเรียบร้อยแล้ว ห้องสมุดได้นำข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการมาปรับปรุงการดำเนินงาน เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการรับตรวจประเมินสำนักงานสีเขียว (Green Office) ต่อไป สิ่งที่ห้องสมุดได้ดำเนินการปรับปรุงมีดังนี้

4.1 ตรวจวัดแสงภายในอาคาร เพื่อตรวจวัดแสงแต่ละพื้นที่ของห้องสมุดเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดหรือไม่ จุดใดที่มีค่าแสงไม่ได้มาตรฐานได้ดำเนินการแก้ไข

4.2 ติดตั้งถังดับไขบริเวณห้องรับประทานทุกจุด เพื่อดักไขมันที่ปนเปื้อนจากการล้างภาชนะก่อนที่ปล่อยน้ำเสียออกสู่ภายนอกอาคาร

4.3 ตรวจวัดคุณภาพของน้ำโดยคณะวิทยาศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา ซึ่งห้องสมุดกำหนดการตรวจคุณภาพน้ำปีละ 1 ครั้ง เพื่อตรวจสอบสารเคมีหรือสิ่งปนเปื้อนมากับน้ำเสียที่ปล่อยออกสู่ภายนอกอาคารที่ส่งผลต่อสภาพแวดล้อมภายนอก จากการตรวจสอบคุณภาพน้ำปี 2560 พบว่า ปริมาณไนโตรเจนเกินค่ามาตรฐานที่กำหนด ทำให้น้ำที่ปล่อยออกสู่ภายนอกอาคารมีกลิ่น และสร้างมลพิษทางอากาศ ห้องสมุดดำเนินการจัดทำน้ำหมักจุลินทรีย์ แล้วนำน้ำหมักจุลินทรีย์ใส่ในถังบำบัดเพื่อเป็นการเพิ่มปริมาณจุลินทรีย์ในถังบำบัดสำหรับย่อยสลายของเสียทำให้น้ำไม่มีกลิ่นเหม็น

4.4 จัดทำรายการวัสดุที่ห้องสมุดจัดซื้อที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นฐานข้อมูลสำหรับจัดซื้อวัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

4.5 จัดทำแผนการอพยพหนีไฟ และเชิญวิทยากรจากเทศบาลนครแหลมฉบังมาบรรยายและฝึกปฏิบัติจริงเกี่ยวกับการอพยพหนีไฟ โดยให้บุคลากร ผู้รับบริการ แม่บ้าน และผู้รักษาความปลอดภัยประจำอาคารเข้าร่วมอบรม

ภาพที่ 7 การซ้อมอพยพหนีไฟ

4.6 ติดตั้งพัดลม เพื่อลดชั่วโมงการทำงานของเครื่องปรับอากาศในช่วงปิดภาคเรียน และช่วงที่มีผู้ใช้บริการน้อย

สรุปผล อภิปรายผล ข้อเสนอแนะและการนำไปใช้ประโยชน์

ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชาผ่านการประเมินที่ระดับคะแนน 80 คะแนน ผ่านการรับรองเป็นห้องสมุดสีเขียวประจำปี 2560 และเข้ารับวุฒิบัตรจากสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2561

ภาพที่ 8 รับวุฒิบัตรจากสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ

นอกจากนี้ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา สามารถลดการใช้พลังงานไฟฟ้าได้ร้อยละ 12 ลดการใช้กระดาษได้ร้อยละ 78.20 หลังจากนั้นห้องสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา ได้ดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของ คณะกรรมการ และศึกษาเกณฑ์การประเมินสำนักงานสีเขียว (Green Office) เพิ่มเติม เพื่อให้หน่วยงานมีความพร้อมสำหรับรับการตรวจประเมินสำนักงานสีเขียวต่อไป ซึ่งจากการศึกษาเกณฑ์การประเมินห้องสมุดสีเขียวกับเกณฑ์สำนักงานสีเขียว พบว่า แนวทางการดำเนินงานมีความใกล้เคียงจากการดำเนินการพัฒนาห้องสมุดเป็นห้องสีเขียวแล้ว ซึ่งสะท้อนภาพลักษณ์ของหน่วยงานที่มีการบริหารจัดการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม แต่สิ่งที่หน่วยงานได้รับมากกว่านั้นก็คือการบริหารจัดการการใช้พลังงานและทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ และการสร้างจิตสำนึกของทุกคนในองค์กรและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับตระหนักและมีความรับผิดชอบต่อการใช้พลังงานและทรัพยากรร่วมกัน

รายการอ้างอิง

กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน. (2557). *สถิติและข้อมูลพลังงาน*. เข้าถึงได้จาก

http://www.dede.go.th/ewt_news.php?nid=42079

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. (2558). *ประกาศสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีที่ 8/2558 เรื่อง มาตรฐานห้องสมุดสีเขียว พ.ศ. 2558*. กรุงเทพฯ: สมาคมฯ.

สยาม อรุณศรีมรกต, ทรงศักดิ์ วรรคิต และรุ่งทิพย์ ห่อวโนทยาน. (2560). รายงานผลการตรวจ
ประเมินความสอดคล้องตามข้อกำหนดของเกณฑ์การพัฒนาห้องสมุดสีเขียว. ม.ป.ท.
สยาม อรุณศรีมรกต และคนอื่น ๆ. (2560). คู่มือมาตรฐานสำนักงานสีเขียว. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริม
คุณภาพสิ่งแวดล้อม.
ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา. (2561). พิธีลงนามความร่วมมือเครือข่าย
ห้องสมุดสีเขียว. เข้าถึงได้จาก [http://lib.vit.src.ku.ac.th/images/newactlib/
4campus2561/kucampusfeb6102/album/index.html](http://lib.vit.src.ku.ac.th/images/newactlib/4campus2561/kucampusfeb6102/album/index.html)
School of Changemakers. สถานการณ์ปัญหาขยะในประเทศไทย. เข้าถึงได้จาก
<https://www.schoolofchangemakers.com/knowledge/11678>